

Tämä on rinnakkaistallenne.

Rinnakkaistallenteen sivuasettelut ja typografiset yksityiskohdat *saattavat poiketa* alkuperäisestä julkaisusta.

Julkaisun tekijä(t): Henner, Anja; Metsälä, Eija; Paalimäki-Paakki, Karoliina

Julkaisun nimi: Turvallisuus kuvantamisen keskiössä

Julkaisuvuosi: 2016

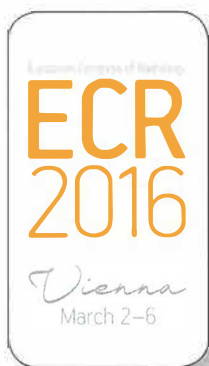
Versio: Julkaistu versio

Käytä viittauksessa alkuperäistä lähdettä:

Henner, A., Metsälä, E. & Paalimäki-Paakki, K. (2016). Turvallisuus kuvantamisen keskiössä. *Radiografia*, 38 (2), 28-29.

Turvallisuus kuvantamisen keskiössä

Euroopan röntgenhoitajaliiton EFRS:n kokouksessa ja ECR:ssä Wienissä keskeisenä teemana oli tänä vuonna potilasturvallisuus. EFRS:n tavoitteena on muun muassa parantaa potilasturvallisuuteen liittyvää opetusta. Eija Metsälä valittiin EFRS:n hallituksen uudeksi suomalaisjäseneksi.

Sääntöjen mukaisesti EFRS, Educational Wingin vuosikokous on ECR:n yhteydessä Wienissä. Aikaisemmin nimi oli HENRE – educational wing, mutta edellisvuoden vuosikokouksessa päätettiin luopua HENREstä, koska projekti, josta nimi tuli, on päättynyt jo 2008. Educational Wingin Management Teamissa on kolme jäsentä eri maista sekä lisäksi EFRS:n edustaja ja EFRS:n toiminnanjohtaja, joka toimii sihteerinä. Kolmen vuoden kauden jälkeen erovuorossa oli Anja Henner. Eija Metsälä valittiin seuraavaksi kolmivuotiskaudeksi hallitukseen, joten meillä on hyvä vaikutusmahdollisuus edelleen. Röntgenhoitajan rooli säteilyn käytössä direktiivin voimaansaattamisen myötä sekä koulutusvaatimukset EQF 7 (master) tasolle ja EQF 6 tason päivittäminen ovat tulevien vuosien isoja haasteita.

Educational Wingiin kuuluu nyt 51 jäseninstituutiota, ja kaksi uutta jäsentä on tulossa. Kaikki jäsenet ovat oppilaitoksia, joissa on radiografian koulutusta, joten meillä on laaja verkosto. Tänä vuonna osallistujia oli lähes kaikista EU-maista ja kolmestakymmenestä eri oppilaitoksesta. Suomesta oli opettajaedustajat Metropolia, sekä Oulun ja Turun ammattikorkeakoulusta. Opiskelijaedustajia oli vain Oulun ammattikorkeakoulusta.

Vuosikokouksen jälkeen sekä opettajien että seuraavan päivän opiskelijoiden seminaarissa aiheena oli potilasturvallisuus, johon liittyen oli kolme alustusta: Louise Reinford, Clinical handover:

what are the safety issues that need to be addressed by radiographers? , Terhi Järvenpää, Infection control in radiography ja Shane Foley, The basic safety standards directive – so what's new?

Alustusten jälkeen keskusteltiin pienryhmissä, mitä kaikkea potilasturvallisuuteen kuuluu ja ymmärretäänkö se samalla tavalla eri maissa. Kevään aikana tehdään laaja kysely kansallisille liitoille ja oppilaitoksille potilasturvallisuudesta röntgenhoitajakoulutuksessa. Kyselyn tulosten pohjalta annetaan suositus opetussuunnitelmaan sisällytettävistä potilasturvallisuuteen liittyvistä aihekokonaisuuksista.

ECR 2016 – turvallisuus kuvantamisen keskiössä

Tämän vuoden ECR:ssä oli jälleen kerran aikaisempia vuosia enemmän röntgenhoitajien sessioita. Christina Malamateniou oli onnistunut ohjelmatoimikuntansa kanssa luomaan hyvän ohjelman, joka jakaantui kaikille kongressipäiville tasaisesti. Seitsemässä tieteellisessä sessiossa oli 77 röntgenhoitajien pitämää esitystä ja näiden lisäksi

oli yhdeksän sessiota, joissa kussakin on kolme tai neljä kutsuttua luennoitsijaa. Suomesta oli lähetetty 10 abstraktia röntgenhoitajien sessioihin ja ainakin kolme muihin. Valitettavasti kaikki eivät menneet läpi, mutta kohtalainen edustus silti saatiin.

Kaikkiaan oli mahdollisuus valita yli 1500 luennoista viiden päivän aikana fysiikasta eri alueiden radiologiaan. Näiden lisäksi oli laaja ePosterin kokonaisuus, erilaisia symposiumeja ja hands on koulutusta ja tietenkin yli 300 näyttellessettajaa esittelemässä uutuuksiaan. Aiheet vaihtelivat laidasta laitaan kattaen koko radiografian laajan alueen, kuten eri kuvantamismenetelmät, laadunvarmistus- ja optimointi sekä potilaan ohjaus ja opetus. Myös erilaisia virtuaalisia simulaatioympäristöjä kehitetään vauhdilla.

Virtuaalinen hila – vai pitäisikö sanoa laskennallinen hila – keskustelutti näyttelyssä. Voidaanko hajasäteilyn laskennallisen poiston yhteydessä poistaa jotakin oleellista, diagnoosin kannalta merkityksellistä? Mammografiassa keskustellaan edelleen tomosynteesin eduista ja haitoista, etenkin seulonnassa. Laitteet kehittyvät nopeasti ja optimoinnilla päästään entistä pienempiin annoksiin ja parempaan kuvanlaatuun. Tietokonetomografiatutkimuksissa röntgenhoitajan rooli optimoinnissa on erittäin tärkeä, kuten kaikki tiedämme. Potilaan asettelu ja kuvausparametrien ja niiden vaikutuksen ymmärtäminen ovat keskeiset tekijät, jotka on hallittava.

Magneettilaitteet kehittyvät myös vauhdilla ja edelleen turvallisuusnäkökohdat – sekä potilaan että henkilökunnan näkökulmasta – puhuttavat. Magneetissa tutkimusaikoja yritetään lyhentää (fingerprint MRI) jälkikäsittelemällä kerättyä dataa. Myös 7T magneettilaitteet asettavat uusia vaatimuksia ja osaamista henkilökunnalle. Magneetissa työskentelevien kannattaa seurata alan tutkimusta ja perehtyä esim. EFRS:n (www.ehrs.eu) sivuilla olevaan materiaaliin.

Suomalaisena ihmetyttää auditoinnin esille nouseminen tässä vaiheessa. Olemme Suomessa

kymmenen vuotta edellä useimpia EU maita ja tätä osaamista voisi tuoda paljon enemmän esille. Joissakin maissa auditointia vasta aloitellaan ja mietitään, miten saadaan henkilökunta motivoitumaan ja mitä pitäisi arvioida. Suomessa on jo kolmas auditointikierron lopuillaan – ehkä pitäisi uudelleen arvioida, mitä uutta saadaan aikaan ja miten auditointia voisi edelleen kehittää.

Euratom 59 /2013 toi muutoksia säteilyturvallisuusvaatimuksiin ja muun muassa henkilökunnan annosrajoihin. Direktiivi on saatettava voimaan 6.2.2018 mennessä kansallisella lainsäädännöllä. Säteilytyöntekijän vuosiansnosraja on 20 mSv vuodessa ja silmän mykiön ekvivalenttiansnosraja 20 mSv. Potilasannosten kirjaamiseen ja seurantaan tulee tarkennuksia. Erilaisia potilas- ja henkilökunnan annostietojen keruu- ja dokumentointimenetelmiä ja -järjestelmiä oli runsaasti esillä ja niiden käytettävyydestä ja hinnasta keskusteltiin sekä luennoilla että näyttelyssä.

Röntgenhoitajien tulisi tehdä entistä enemmän tutkimusta, myös moniammatillisesti. Röntgen-

hoitajia on mukana aineistojen keruussa, mutta julkaistuissa artikkeleissa ei aina välttämättä näy koko tiimi. On erittäin tärkeää, että myös röntgenhoitajat ovat osa tutkimustiimiä loppuun asti, artikkelissakin. ESR:n jäsenenä (jäsenmaksu 11€) pääset katsomaan luentoja ja postereita (myös aikaisemmat) sekä lukemaan sähköisenä European Radiology ja Insights Into Imaging lehtiä. Vuoden 2017 abstract submission aukeaa kohta, joten nyt kaikki innolla kirjoittamaan abstraktia ja laittamaan ehdolle ensi vuoden ECR:ään. Tänä vuonna oli enemmän suomalaisten röntgenhoitajien esityksiä kuin viime vuonna, mutta olemme kaukana jäljessä esimerkiksi Portugalista ja Irlannista. Röntgenhoitajaopiskelijat voivat myös lähettää abstrakteja ja osallistua kongressiin, Oulusta oli Wienissä tänä vuonna kuusi opiskelijaa. Lisää tietoa löytyy tapahtuman internetsivuilta www.ecr.org.